

Глибинні інтерв'ю та фокус-групи у соціологічних дослідженнях конфліктів

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	<i>054 Соціологія</i>
Спеціальність	<i>054 Соціологія</i>
Освітня програма	<i>Сертифікатна програма «Влада, міжнародні конфлікти та кризові комунікації»</i>
Статус дисципліни	<i>Вибіркова</i>
Форма навчання	<i>очна(денна)/дистанційна/змішана</i>
Рік підготовки, семестр	<i>перший семестр</i>
Обсяг дисципліни	<i>4 кред. ЕКТС/120 годин</i>
Семестровий контроль/ контрольні заходи	<i>залік</i>
Розклад занять	
Мова викладання	<i>Українська</i>
Інформація про керівника курсу / викладачів	<i>Лектор і практичні: к.с.н., доцент Єнін Максим Наїмович +380953246408;</i>
Розміщення курсу	Moodle КПІ імені Ігоря Сікорського

Програма навчальної дисципліни

Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Навчальна дисципліна спрямована на освоєння умінь та навичок проводити соціологічний аналіз причин, наслідків та шляхів вирішення конфліктів із застосуванням якісних методик дослідження, зокрема, глибинних інтерв'ю та фокус-груп. На навчальних заняттях на матеріалах закордонних та вітчизняних джерел, а також особистісного досвіду автору програми вивчаються сутність, пізнавальні можливості глибинних інтерв'ю та фокус-груп, особливості організації підготовчого та польового етапів їх проведення. Теоретичний матеріал включатиме огляд методик, основних етапів та технік використання даних методів, а також ролей та стилів модератора в роботі з респондентами (індивідуально та в групах). Набуття та відпрацювання практичних навичок передбачається у роботі студентів над власними дослідницькими проєктами у невеликих міні командах (по 2-3 особи) на всіх етапах соціологічних досліджень: написання програми, проведення глибинного інтерв'ю та фокус-груп, аналіз та підготовка звіту. Викладач та студенти оцінюватимуть як власні дослідницькі проєкти, так і ті, що будуть готуватись іншими командами, будучи залученими у процес спостереження та експертизи відповідно до отриманих на лекційних заняттях теоретичних знань.

Відповідно до вимог сертифікатної програми «Влада, міжнародні конфлікти та кризові комунікації» метою дисципліни є формування здатностей:

K1. Здатність здійснювати аналіз соціальних причин та наслідків конфлікту.

K3. Здатність збирати, аналізувати та узагальнювати соціальну інформацію з використанням соціологічних методів.

Відповідно до вимог сертифікатної програми «Влада, міжнародні конфлікти та кризові комунікації» завданням дисципліни є формування таких результатів навчання:

PH 1. Володіти навичками збору соціальної інформації з використанням кількісних та якісних методів.

PH 6. Презентувати результати власних досліджень для фахівців і нефахівців.

Зміст навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Всього	у тому числі			
		Лекції	Семінарські	Лабораторні (комп'ютерний практикум)	СРС
1	2	3	4	5	6
Розділ 1. Теоретико-методологічні аспекти якісних методів в соціологічних дослідженнях					
Тема 1. Методи соціологічного дослідження: пізнавальні можливості та обмеження	5		2		3
Тема 2. Кількісні та якісні стратегії соціологічного дослідження: порівняльний аналіз	7	2	2		3
Тема 3. Проєкт і програма соціологічного дослідження	5		2		3
Всього за розділом 1.	17	2	6		9
Розділ 2. Глибинні інтерв'ю та їх застосування у дослідженні конфліктів					
Тема 4. Глибинне інтерв'ю: сутність, методика, пізнавальні можливості у дослідженні конфліктів	7	2	2		3
Тема 5. Етапи глибинного інтерв'ю: початок та основна частина	7	2	2		3
Тема 6. Глибинне інтерв'ю: підтримання мотивації респондентів, аналіз типових помилок інтерв'юєрів. Заключна частина інтерв'ю.	7	2	2		3
Тема 7. Глибинне інтерв'ю: розробка соціологічних анкет та постановка проблеми прикладного дослідження	7	2	2		3
Всього за розділом 2.	28	8	8		12
Розділ 3. Фокус-групи та їх застосування у дослідженні конфліктів					
Тема 8. Фокус-групи: історія виникнення, сфера використання, проєктивні методики	7	2	2		3
Тема 9. Підбір респондентів у фокус-групах: склад та критерії рекрутингу	7	2	2		3
Тема 10. Організаційний етап у підготовці фокус-груп	7	2	2		3
Тема 11. Гайд у фокус-груповому	5		2		3

дослідженні					
Тема 12. Модератор: функції та стилі проведення фокус-групи	7	2	2		3
Тема 13. Робота групи під час проведення фокус-групи	5		2		3
Тема 14. Аналіз матеріалів фокус-групи та написання звіту	5		2		3
Всього за розділом 3.	43	8	14		21
Розділ 4. Соціологічні дослідження в групах з використанням методів глибинного інтерв'ю та фокус-груп					
Тема 15. Проведення глибинних інтерв'ю на основі складеної студентами програми соціологічного дослідження	8		2		6
Тема 16. Аналіз, звіт та презентація результатів проведених студентами глибинних інтерв'ю	8		2		6
Тема 17. Проведення фокус-груп на основі складеної студентами програми соціологічного дослідження	8		2		6
Тема 18. Аналіз, звіт та презентація результатів проведених студентами фокус-груп	8		2		6
Разом за розділом 2	32	0	8		24
Всього годин	120	18	36		66

Навчальні матеріали та ресурси

Для успішного вивчення дисципліни достатньо опрацювати навчальний матеріал, який викладається на лекціях, а також ознайомитись з літературою.

Базова

1. Богдан О. Що варто знати про соціологію та соціальні дослідження? Посібник-довідник для громадських активістів та всіх зацікавлених. К.: Дух і Літера, 2015. 380 с.
2. Якісні дослідження в соціологічних практиках : навч. посібник / за ред. Н. Костенко, Л. Скокової. Київ: Інститут соціології НАНУ, 2009. 400 с.
3. Даниленко О. Роль якісних методів в дослідженні соціальних конфліктів. Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2006. №1. С. 110-123.
4. Олійник, О. Онлайн фокус-групи: особливості організації та проведення. Соціологічні студії. 2022. №1(20). С. 32–40.

Допоміжна

5. Паніна Н. В. Технологія соціологічного дослідження: курс лекцій / Н.В. Паніна. 2-ге видання, доп., Київ, 2007. 320 с.
6. Паніна Н.В. Професійна етика і соціологія в Україні (до прийняття Кодексу професійної етики САУ). Соціологія: теорія, методи, маркетинг. 2004. №3. С. 5 – 21.
7. Brenner, M., J. Broun, and D. Canter, eds. The Research Interview: Uses and Approaches. London: Academic Press.
8. Calder, Bobby Jo. Focus groups the nature of qualitative marketing research. Journal of Marketing Research. 1977. №14. P. 353-364.
9. Denzin, Norman K. The Research Act: A Theoretical Introduction to Sociological Methods. New York: McGraw-Hill Book Company. 1987.
10. Goldman, Alfred E. and Susan S. McDonald. The group Depth Interview: Principles and Practises Cliffs, NJ: Prentice-Hall. 1987.

11. Strauss A. Basics of qualitative research: Grounded theory procedures and techniques. German and Chinese. 1990.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

5.1 Денна форма

Лекційні заняття

№ з/п	Назва теми лекції та перелік основних питань (завдання на СРС)
1.	<p>Тема 1. Кількісні та якісні стратегії соціологічного дослідження: порівняльний аналіз</p> <p>Основні питання: Сутність якісного дослідження. Якісні та кількісні методи досліджень. Порівняння якісних та кількісних методів. Можливості якісних методів у дослідженні конфліктів.</p> <p>СРС: Перехресна валідація соціологічних методів.</p> <p>Література: 1, 2, 3, 8, 10.</p>
2.	<p>Тема 2. Глибинне інтерв'ю: сутність, методика, пізнавальні можливості у дослідженні конфліктів</p> <p>Основні питання: Неформалізовані та формалізовані інтерв'ю. Фокусоване інтерв'ю. Методика глибинного інтерв'ю. Підготовка інтерв'юерів. Вибір респондентів. Опитувальник (гайд) інтерв'ю. Підготовка до інтерв'ю.</p> <p>СРС: Час, місце та способи запису інтерв'ю.</p> <p>Література: 1, 2, 4, 9.</p>
3.	<p>Тема 3. Етапи глибинного інтерв'ю: початок та основна частина</p> <p>Основні питання: Початок інтерв'ю та встановлення контакту. Розкриття теми інтерв'ю. Переходи між темами.</p> <p>СРС: Контроль інтерв'юера над темою інтерв'ю.</p> <p>Література: 1, 2, 6, 10.</p>
4.	<p>Тема 4. Глибинне інтерв'ю: підтримання мотивації респондентів, аналіз типових помилок інтерв'юерів. Заклучна частина інтерв'ю.</p> <p>Основні питання: Способи підтримки мотивації респондентів під час інтерв'ю. Спотворення інформації в інтерв'ю. Правила завершення заклучної частини інтерв'ю.</p> <p>СРС: Помилки інтерв'юерів, рекомендації щодо їх уникнення.</p> <p>Література: 1, 2, 6, 10.</p>
5.	<p>Тема 5. Глибинне інтерв'ю: розробка соціологічних анкет та постановка проблеми прикладного дослідження</p> <p>Основні питання: Розробка анкети у соціологічному дослідженні. Основні вимоги до інструментарію (анкети). Пілотажне соціологічне дослідження. Постановка проблеми у прикладному дослідженні. Визначення кордонів дослідження з замовником. Специфіка роботи з колективним замовником.</p> <p>СРС: Помилки формулювань питань та варіантів відповідей анкети.</p> <p>Література: 1, 2, 4, 6, 10.</p>
6.	<p>Тема 6. Фокус-групи: історія виникнення, сфера використання, проективні методики</p> <p>Основні питання: Порівняння групового та індивідуального інтерв'ю. Переваги та недоліки фокус-груп. Історія виникнення метода фокус-груп. Сфери використання фокус-груп. Проективні методики у фокус-групах.</p> <p>СРС: Розповсюджені помилки у розумінні метода фокус-груп.</p> <p>Література: 1, 7, 8.</p>
7.	<p>Тема 7. Підбір респондентів у фокус-групах: склад та критерії рекрутингу</p> <p>Основні питання: Число та склад респондентів для фокус-груп. Критерії рекрутингу. Соціально-демографічні критерії. Змістовні критерії. Географія місць проведення груп. Широка та вузька сукупності респондентів.</p>

	СРС: Про можливості проведення порівняльних досліджень за допомогою фокус-груп. Література: 6, 7, 8, 10.
8.	Тема 8. Організаційний етап у підготовці фокус-груп Основні питання: Рекрутинг та зсуви вибірки. Зустріч учасників. Перевірка готовності перед початком фокус-групи. СРС: Устрій приміщення. Література: 6, 7, 8, 10.
9.	Тема 9. Модератор: функції та стилі проведення фокус-групи Основні питання: Функції модератора. Поінформованість про предмет обговорення. Персональні стилі модераторів. Конструктивні та деструктивні стилі. Ступінь включеності модератора. Демографічні характеристики модератора. СРС: Контроль над упередженістю модератора. Література: 6, 7, 8, 10.

Семінарські (практичні) заняття

Основні завдання циклу семінарських (практичних) занять:

сформувати у слухачів курсу:

- вміння працювати з науковою літературою;
- приймати активну участь у дискусії;
- формулювати та відстоювати свою позицію; розробляти та представляти презентації з ключових тем.

№ з/п	Назва теми заняття та перелік основних питань (перелік дидактичного забезпечення, питання для поточного контролю та завдання на СРС)
1.	Тема 1. Методи соціологічного дослідження: пізнавальні можливості та обмеження Основні питання: Соціальна інформація. Джерела соціальної інформації. Огляд основних соціологічних методів, їх достоїнства та недоліки. Кабінетне соціологічне дослідження. Польове соціологічне дослідження. СРС: Джерела проведення кабінетних досліджень. Література: 1, 2.
2.	Тема 2. Кількісні та якісні стратегії соціологічного дослідження: порівняльний аналіз Основні питання: Сутність якісного дослідження. Якісні та кількісні методи досліджень. Порівняння якісних та кількісних методів. Можливості якісних методів у дослідженні конфліктів. СРС: Перехресна валідація соціологічних методів. Виконання творчих вправ. Література: 1, 2, 3, 8, 10.
3.	Тема 3. Проект і програма соціологічного дослідження Основні питання: Проект дослідження та його структура. Типи емпіричного дослідження. Програма соціологічного дослідження. СРС: Написання проекту програми соціологічного дослідження для проведення глибинних інтерв'ю або фокус-груп. Література: 1, 4, 5.
4.	Тема 4. Глибинне інтерв'ю: сутність, методика, пізнавальні можливості у дослідженні конфліктів Основні питання: Неформалізовані та формалізовані інтерв'ю. Фокусоване інтерв'ю. Методика глибинного інтерв'ю. Підготовка інтерв'юерів. Вибір респондентів. Опитувальник (гайд) інтерв'ю. Підготовка до інтерв'ю. СРС: Час, місце та способи запису інтерв'ю. Література: 1, 2, 6, 10.
5.	Тема 5. Етапи глибинного інтерв'ю: початок та основна частина Основні питання: Початок інтерв'ю та встановлення контакту. Розкриття теми інтерв'ю. Переходи між темами. СРС: Контроль інтерв'юера над темою інтерв'ю.

	Література: 1, 2, 6, 10.
6.	Тема 6. Глибинне інтерв'ю: підтримання мотивації респондентів, аналіз типових помилок інтерв'юерів. Заключна частина інтерв'ю. Основні питання: Способи підтримки мотивації респондентів під час інтерв'ю. Спотворення інформації в інтерв'ю. Правила завершення заключної частини інтерв'ю. СРС: Помилки інтерв'юерів, рекомендації щодо їх уникнення. Література: 1, 2, 6, 10.
7.	Тема 7. Глибинне інтерв'ю: розробка соціологічних анкет та постановка проблеми прикладного дослідження Основні питання: Розробка анкети у соціологічному дослідженні. Основні вимоги до інструментарію (анкети). Пілотажне соціологічне дослідження. Постановка проблеми у прикладному дослідженні. Визначення кордонів дослідження з замовником. Специфіка роботи з колективним замовником. СРС: Помилки формулювань питань та варіантів відповідей анкети. Література: 1, 2, 6, 10.
8.	Тема 8. Фокус-групи: історія виникнення, сфера використання, проєктивні методики Основні питання: Порівняння групового та індивідуального інтерв'ю. Переваги та недоліки фокус-груп. Історія виникнення метода фокус-груп. Сфери використання фокус-груп. Проєктивні методики у фокус-групах. СРС: Розповсюджені помилки у розумінні метода фокус-груп. Література: 1, 7, 8.
9.	Тема 9. Підбір респондентів у фокус-групах: склад та критерії рекрутингу Основні питання: Число та склад респондентів для фокус-груп. Критерії рекрутингу. Соціально-демографічні критерії. Змістовні критерії. Географія місць проведення груп. Широка та вузька сукупності респондентів. СРС: Про можливості проведення порівняльних досліджень за допомогою фокус-груп. Література: 6, 7, 8, 10.
10.	Тема 10. Організаційний етап у підготовці фокус-груп Основні питання: Рекрутинг та зсуви вибірки. Зустріч учасників. Перевірка готовності перед початком фокус-групи. СРС: Устрій приміщення. Література: 6, 7, 8, 10.
11.	Тема 11. Гайд у фокус-груповому дослідженні Основні питання: Методичні принципи складання питань. Візуальні стимули. Прийоми активізації уваги. СРС: Зондувальні та проєктивні техніки під час проведення фокус-груп. Література: 6, 7, 8, 10.
12.	Тема 12. Модератор: функції та стилі проведення фокус-групи Основні питання: Функції модератора. Поінформованість про предмет обговорення. Персональні стилі модераторів. Конструктивні та деструктивні стилі. Ступінь включеності модератора. Демографічні характеристики модератора. СРС: Контроль над упередженістю модератора. Література: 6, 7, 8, 10.
13.	Тема 13. Робота групи під час проведення фокус-групи Основні питання: Початковий етап роботи. Ролі учасників. Управління груповим процесом. Зондування у груповому процесі. Стимулювання обговорення. Завершення фокус-групи. СРС: Участь спостерігачів. Література: 6, 7, 8, 10.
14.	Тема 14. Аналіз матеріалів фокус-групи та написання звіту Основні питання: Вихідні дані для звіту. Список дослідницьких документів. Відео- та аудіо-записи. Звіти модераторів. Стенограми (редагування, використання мови, текстові композиції). Побудова звіту. Види звітів. СРС: Презентації: достоїнства та недоліки.

	Література: 6, 7, 8, 10.
15.	Тема 15. Проведення глибинних інтерв'ю (на основі складеної студентами програми соціологічного дослідження) Основні питання: Проведення глибинного інтерв'ю із запрошеними респондентами (практикум, 2 інтерв'ю від міні-команд). СРС: Написання аналітичних звітів за спостереженнями глибинних інтерв'ю. Література: 1, 2, 6, 10.
16.	Тема 16. Аналіз, звіт та презентація результатів проведених студентами глибинних інтерв'ю Основні питання: Презентація програми дослідження, інструментарію та результатів проведених глибинних інтерв'ю. СРС: Написання самоаналізу в групах по результатам проведених глибинних інтерв'ю. Література: 1, 2, 6, 10.
17.	Тема 17. Проведення фокус-груп на основі складеної студентами програми соціологічного дослідження (на основі складеної студентами програми соціологічного дослідження) Основні питання: Проведення фокус-групи із запрошеними респондентами (практикум). СРС: Написання аналітичних звітів за спостереженнями фокус-групи. Література: 6, 7, 8, 10
18.	Тема 18. Аналіз, звіт та презентація результатів проведених студентами фокус-груп Основні питання: Презентація програми дослідження, інструментарію та результатів проведених фокус-груп. СРС: Написання самоаналізу по результатам проведених фокус-груп. Література: 6, 7, 8, 10.

Самостійна робота

1	Тема 1. Фокусування на знанні під час глибинного інтерв'ю. Основні питання: Про різні види фокусування. Фокусування на знаннях. Властивості уявлень в зоні некомпетентності. Література: 1, 2, 6, 10.
2	Тема 2. Біографічний метод в соціології. Основні питання: Сутність біографічного методу в соціології. Збір біографічного матеріалу. Аналіз та інтерпретація біографічного матеріалу. Література: 1, 2, 7.
3	Тема 3. Вибірка в якісному дослідженні. Основні питання: Критерії репрезентативності формування даних. Прийоми формування вибірки. Література: 1, 2, 7.

Політика та контроль

1. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Опрацьовуючи навчальний матеріал кредитного модуля, слухачі виконують завдання до семінарських занять, пишуть модульну контрольну роботу та здають усно залік (додатки до силабусу). Ці види робіт сприяють закріпленню та поглибленню теоретичних знань з окремих тем модуля, розвивають навички самостійної роботи з першоджерелами, сприяють формуванню теоретичного соціологічного мислення та уяви.

Відвідуваність і виконання завдань

Слухачам складно буде належно підготуватись до практичного заняття та заліку, якщо вони будуть пропускати лекції. Щоб продемонструвати відмінні результати навчання, активна робота на лекційних заняттях є необхідною. Однак відпрацьовувати пропущені лекції не потрібно.

Активна участь слухачів сертифікатної програми на практичних заняттях є обов'язковою. Рейтинг значною мірою формуватиметься за результатами роботи на практичних (семінарських) заняттях. Кожне пропущене практичне заняття (незалежно від причин пропуску) знижує підсумковий рейтинг з дисципліни. Немає конкретної кількості пропущених практичних занять, які потребуватимуть самостійного опрацювання відповідних тем (виконання завдань) і додаткового спілкування з цього приводу з викладачем. Разом з тим, слухач курсу, який пропустив практичні заняття, може отримати низький рейтинг, який не дозволить допустити його до заліку. В такому разі теми з пропущених семінарських занять мають бути обов'язково вивчені, а практичні завдання виконані. Контроль знань (розуміння) слухачем програми пропущених тем (виконання завдань) відбуватиметься під час спілкування з викладачем за графіком консультацій, доступним на сайті кафедри соціології або під час перерви у навчальному занятті. Слухач дисципліни, який виконає відповідні завдання отримає відповідні бали до рейтингу залежно від якості відповідей (виконання завдання).

Теми і завдання для практичних занять передбачені робочою програмою дисципліни, доступно з особистого кабінету слухача в системі «Кампус» або Moodle.

На лекціях та практичних заняттях допускається використання ноутбуків, смартфонів, але лише для цілей, зумовлених темою заняття і відповідним тематичним завданням. Використовувати зазначені (та інші подібні) засоби для розваги чи спілкування під час заняття не варто.

На практичному занятті дозволяється використовувати підготовлені письмові нотатки з питань теми заняття (або передбачених завданням), однак висловлювати позицію, читаючи з аркуша паперу не варто. Це характеризує рівень підготовки не з кращого боку.

Форми роботи

Лекційні і семінарські заняття проводяться відповідно до вимог нормативно-методичних документів та рейтингової системи оцінювання знань студентів. На лекціях використовуються комп'ютерні презентації з висвітленням основних положень тем, з урахуванням тематики занять: з підручників, навчальних посібників та словників з соціології.

На семінарських заняттях слухачі сертифікатної програми обговорюють матеріали лекцій, тексти статей, соціологічних досліджень, першоджерел та професійні коментарі щодо їх змісту. Семінарське заняття дає можливість оцінити, з одного боку, рівень підготовки до нього (виступ, участь в дискусії, висловлення власної думки), з іншого – засвоювати завдання модульного контролю. Результати роботи оцінюються викладачем згідно діючої бальної системи. Критеріями оцінювання виконання завдань семінарського заняття є: логічна послідовність відповіді; повнота розкриття кожного питання; аналітичність міркувань у відповіді; посилання на джерела; обґрунтованість особистих висновків.

Опанування дистанційних курсів.

За бажанням здобувача в умовах, що не сприяють регулярному відвідуванню занять, допускається вивчення окремих змістовних частин освітнього компонента в асинхронному режимі, зокрема, через опанування дистанційних курсів. Для врахування в системі оцінювання балів за опанування таких курсів, вони мають відповідати змістовно силабусу, бути узгоджені із викладачем, та на підтвердження проходження курсів студент має надати відповідний документ із зазначенням назви та обсягу в годинах. Визнання результатів неформальної освіти відбувається у порядку, визначеному у відповідному Положенні КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Політика університету

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>. (інша необхідна інформація стосовно академічної доброчесності)

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

2. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Поточний контроль: [опитування за темою заняття, виконання завдань](#)

Календарний контроль: [проводиться двічі на семестр як моніторинг поточного стану виконання вимог силабусу.](#)

Семестровий контроль: [залік](#)

Рейтинг слухача складається з балів, які він отримує за наступні види робіт:

- 1) Відповіді на практичних заняттях
- 2) МКР
- 3) Залік

Розрахунок вагових балів

1. Відповіді на семінарських заняттях.

Ваговий бал – 5 балів при відповіді на більшість питань. Максимальна кількість балів на всіх практичних заняттях дорівнює $r_{\text{сем}} = 5 \text{ балів} * 18 = 90 \text{ балів}$.

Ваговий бал – 4-5 балів при відповіді на більшість питань семінарського заняття. Відповідь вважається повною, якщо студент демонструє глибоке знання матеріалу, логічно і послідовно його викладає, дає обґрунтовані висновки, вільно оперує конкретними даними, переважно надає повні та аргументовані відповіді, висловлює власну позицію з дискусійних питань, демонструє ознаки теоретичного мислення та соціологічної уяви.

3 бали – студент бере участь в обговоренні окремих питань плану семінарського заняття, демонструє хороший рівень знання матеріалу.

1-2 бали – студент бере участь в обговоренні одного питання плану семінарського заняття або демонструє доволі поверхові знання, не демонструє власної позиції з проблем.

2. МКР. Ваговий бал = 8 балів.

МКР передбачає усну або письмову відповідь на 3 питання, перелік яких наведений у додатку 1. За згодою з викладачем студент може написати творче есе (перелік тем у додатку 1).

Оцінювання відповіді на питання здійснюється за наступними критеріями:

«відмінно» – 7-8 балів – студент формулює точні дефініції, надає теоретично обґрунтовані аргументи щодо питання, демонструє власну аргументовану позицію.

«добре» – 5-6 балів – відображається сутність питання, але наявні неточності у відповіді;

«задовільно» – 3-4 бали – неповна відповідь, наявні суттєві помилки;

«незадовільно» – 0-2 бали – відсутня або некоректна відповідь.

3. Залік = 20.

Залік передбачає письмові або усні (за бажанням студента) відповіді на питання, перелік яких наведений у додатку 2. Опитування триває від 3 до 5 хвилин. Білет складатиметься із 3 питань. Підготовка до заліку після отримання білету – 30 хвилин. Викладач має право задати додаткові питання, які не були у білеті, але представлені у списку, що винесені на залік для оцінки рівня підготовки студента.

18-20 балів – студент відповідає на майже всі питання заліку, демонструє глибоке знання матеріалу, логічно і послідовно його викладає, дає обґрунтовані висновки, вільно оперує конкретними даними, висловлює власну позицію з дискусійних питань, демонструє ознаки теоретичного мислення та соціологічної уяви.

13-17 балів – студент відповідає на більшість питань заліку, демонструє хороший рівень знання матеріалу.

7-12 балів – студент відповідає на приблизно половину питань заліку, демонструє доволі поверхові знання.

0-6 балів – студент відповідає лише на окремі питання заліку, не має власної позиції, допускає суттєві неточності.

4. Заохочувальні бали

Написання тез на конференцію = 10 балів.

Написання та публікація статті = 20 балів.

Участь у 2 турі Всеукраїнської олімпіади = 10 балів.

Активна робота на лекціях: участь у дискусіях над проблемними питаннями = 1-2 б.

Умови позитивної проміжної атестації:

Для отримання «зараховано» з першої проміжної атестації магістрант повинен мати не менше ніж 18 балів.

Умови допуску до заліку:

Умовою допуску до заліку є отримання попередньої рейтингової оцінки не менше як 36 балів. Переведення значення рейтингових оцінок з кредитного модуля в ECTS та традиційні оцінки для виставлення їх до залікової відомості та залікової книжки здійснюється відповідно до табл.1

Табл.1

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Традиційна оцінка
95 - 100	відмінно
85 - 94	дуже добре
75 - 84	добре
65 - 74	задовільно
60 - 64	достатньо
Менш ніж 60	незадовільно

Слухач сертифікатної програми отримує найвищий рейтинг, якщо він бере активну участь на проведених семінарських заняттях, переважно надає повні та аргументовані відповіді, логічно їх викладає, висловлює власну позицію з дискусійних питань, демонструє ознаки теоретичного мислення та соціологічної уяви.

Належна підготовка до практичного заняття займатиме в середньому 1,5-2 години. Викладач оцінює роботу слухача курсу на кожному практичному занятті, але конкретна підсумкова кількість балів за роботу на практичних заняттях виставляється викладачем під час першого і другого етапу проміжної атестації – на восьмому і шістнадцятому тижнях навчання відповідно. Рейтинг слухача курсу станом на 8-й тиждень (за результатами роботи на 6-8 практичних заняттях) і 16-й тиждень (за результатами роботи на наступних 6-8 практичних заняттях) навчання повідомляється на занятті чи в особистому кабінеті електронного кампусу.

Слухач курсу може оскаржити оцінку викладача, подавши відповідну скаргу викладачу не пізніше наступного дня після ознайомлення з виставленою викладачем оцінкою. Скарга розглядатиметься за процедурами, встановленими університетом.

3. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Рекомендації слухачам курсу

Працюючи на лекції слухачам курсу варто конспектувати основні поняття, ознаки, класифікації, визначення, алгоритми, про які розповідатиме викладач. Занотовані матеріали можуть бути використані при вирішенні завдання чи підготовці до практичного заняття.

При підготовки до практичного заняття важливо опрацювати лекційний матеріал певної теми, ознайомитись з додатковими ресурсами. При виникненні питань, виявленні незрозумілих положень необхідно обов'язково обговорити їх з викладачем.

Дистанційне навчання

Можливе синхронне дистанційне навчання з використанням платформ для відео-конференцій та освітньої платформи для дистанційного навчання в університеті.

Інклюзивне навчання

Допускається

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри соціології, к.с.н, доцентом, Єніним М.Н.

Ухвалено кафедрою соціології (протокол № 10 від 08.04.2023)

Погоджено Методичною комісією факультету (протокол № 8 від 02.06.2023)

Додаток 1.

Питання до МКР.

Напишіть творче есе на одну з тем (до 3 сторінок), опрацювавши основну та допоміжну літературу (див. список літ). Зробіть виступ на семінарському занятті, висловивши основні ідеї есе.

Тема 1. Порівняння дослідницьких функцій якісних та кількісних методів.

Тема 2. Дослідження конфліктів якісними методами.

Тема 3. Глибинні інтерв'ю та фокус-групи: порівняльна характеристика методів.

Тема 4. Особливості підготовки гайду якісного дослідження.

Тема 5. Написання звіту і презентація результатів глибинних інтерв'ю та фокус-груп.

Додаток 2.

Питання до заліку.

1. Особливості якісної стратегії соціологічного дослідження.
2. Глибинне інтерв'ю: сутність та методика.
3. Пізнавальні можливості у дослідженні конфліктів якісними методами.
4. Етапи глибинного інтерв'ю.
5. Підтримання мотивації респондентів під час проведення глибинних інтерв'ю.
6. Розробка інструментарію глибинного інтерв'ю.
7. Історія виникнення та сфера використання фокус-груп. Особливості методу.
8. Критерії рекрутингу респондентів у фокус-групах.
9. Організація підготовки фокус-групових досліджень.
10. Особливості підготовки гайду для фокус-груп.
11. Модератор: підготовка, функції та стилі проведення фокус-групи.
12. Управління роботою групи під час проведення фокус-групи.
13. Аналіз матеріалів фокус-групи.
14. Написання звіту за результатами фокус-групи.